

HDP İZMİR 1. BÖLGE ADAYI ERTUĞRUL KÜRKÇÜ'DEN KÜRT SORUNUNA ÇÖZÜM YOLUNDA FARKLI BİR TESPİT

MHP seçmeni, partner olarak bizi görüyor

İzmir'de kendilerine gösterilen ilginin umut verici olduğunun altını çizen Kürkçü, "Çarşıda pazarda yolumu kesen MHP seçmenleri, Kürt sorununun çözümünde MHP ile HDP'nin bir partner olarak hareket etmesinin gerekli olduğuna dair inançlarını belirtiyorlar" diyor

Mahir Çayan ve arkadaşlarının öldürüldüğü Kızıldere olayından sağ kurtulan tek kişi olan, 68 kuşağının önemli ismi Ertuğrul Kürkçü, İzmir'de Halkların Demokratik Partisi'nin (HDP) öncü gücü... Kentte büyük ilgiyle karşılandıklarını belirten deneyimli politikacı, "2 milletvekilliğimizi muhafaza edeceğiz. Amacımız, üçüncü vekili çıkarmak" diyor. İzmir'in en önemli sorununun 'merkezi hükümetin yerel yönetimler üzerindeki sultas' olduğunu vurgulayan Ertuğrul Kürkçü, 1 Kasım seçimleri öncesi genel siyasete ve İzmir'e ilişkin düşüncelerini Milliyet Ege'yle paylaştı...

■ Ankara'daki terör saldırısını Ertuğrul Kürkçü nasıl yorumluyor?

Bu olayı genel bir başlık altında, terör saldırısı olarak nitelemiyorum. Bu belirtik bir saldırdır. Burada hükümetin himayesindeki bir şiddet, halka yönelik bir katliam var. Hükümet her zaman olduğu gibi, parmağını PKK ve IŞİD'e uzattı ama, PKK'nın hiçbir rolü olmadığı ortada. IŞİD'i de hükümetten tamamen bağımsız bir güç olarak görmüyoruz. Her ne kadar bugün Türkiye, IŞİD'e karşı uluslararası operasyonun bir parçası olsa da Başbakan'ın ne söylediğini hep birlikte duyduk. Dedi ki, burası hür bir ülkedir. Biz intihar bombacılarının hepsinin kim olduklarını biliyoruz. Ancak eyleme geçemediğimiz tutuklayamayız. Bunu insanlarımızın idrakine bırakıyorum. **■ Yaşanılan 'halka doğrudan bir saldırı' mı?**

Evet. Bu arada, geçen hafta Konya'daki bir maçta (Türkiye-İzlanda ulusal futbol karşılaşması), bu saldırıda hayatlarını kaybedenler için saygı duruşu sırasında yapılanları göz önüne aldığımızda, IŞİD zihniyetinin toplumda bir konum edinmiş olduğunu da görebiliriz. Bu açıdan da olayı hükümetten bağımsız görebilmek imkânsızdır.

■ Karmaşık bir ortama sürüklendik. Seçimler var. Umutlu musunuz?

Bu saldırı, Türkiye'de vicdanı ve insanlığı da ayaklandırdı. Türkiye'yi, 1999 depreminden beri ilk kez bu kadar birbirlerinin yaralılarına, ölümlerine sahip çıkma arzusu içinde görüyorum. Bunu İzmir'de yaşıyoruz.

Konya'daki maçta yuhalayanlar ve tekbir getirenler kadar, onlara karşı bir uğultuyu da işittik. Bu uğultuya kulak bartmamız gerektiğini düşünüyorum. Bu maçta oynayan genç futbolcular, özellikle Çek Cumhuriyeti'yle oynanan maçtan sonra gözyaşlarını tutamayacak haldediler. Bu duygudaşıktan uzaklık, toplumun tamamını saran bir hal değil. Genç sporcuların gözyaşlarında, bu saygısızlığa varan uğultuda ve toplumu saran vicdan ayaklanmasında görüyorum geleceği. Buna tüm gönlümüzü yatırıyoruz. O yüzden ben ümitsiz değilim.

Çok zor bir dönemden geçiyoruz. Şiddetle sinanan bir coğrafya var. Kürtler, büyük bir zulümle sınıyanıyorlar. Buna karşın yurttaşlarımız arasında bir iç çatışma hali yoktur ve politik dünya da bu hali yaratmak için büyük bir sabır içinde.

'AKP'den de tepki var'

■ Politik dünyadan kendinizi mi kasıtlıyorsunuz?

Kendimizi ve diğer politik güçleri de... Bunlar AKP içinde de tasvip görmüyor. Olan bitene, çıkış yolu arayarak bakan zihinlerin olduğunu da görüyoruz.

■ Bir çıkış yolu aramıyor diyebilir miyiz?

Ankara saldırısının doğrudan doğruya 1 Kasım seçimleriyle ilgili olduğunu sokaktaki çocuk bile biliyor. Savaş, bununla irtibatlı; bu saldırı da bununla irtibatlıdır. Mümkünse, 1 Kasım'da Türkiye'nin seçime gitmesini engellemek... Biz ise tam tersine, bu seçimlerin her koşul altında yapılması gerektiğini söylüyoruz. Zaten, 10 Ekim'den itibaren Türkiye'yi saran

söz, 'Korkmuyoruz' sözüdür.

■ AK Parti'nin oyları düşer mi?

AKP'nin yüzde 40'ın altına düşeceğini, bizim partimizin, oylarını yükselteceğini düşünüyoruz.

■ Ne kadar yükselir?

Yüzde 15 civarına yükseleceğini görüyorum. CHP de oylarını 1-2 puan artıracaktır. MHP'nin CHP'ye puan kaybedeceğini düşünüyorum.

'Hedef, 4 milletvekili'

■ Size göre MHP ve AK Parti kayıpta yani...

Evet, seçimin kaybedeni olarak MHP ve AKP'yi görüyorum. Çünkü, MHP de

bu süreçte halkın gözünde iyi bir sınav vermedi. AKP'nin önünü açtı. Oysa MHP'ye oy veren seçmenin talebi, AKP'nin önünü açması değil, maceracı iç ve dış siyasetini frenlemesiydi. Ben doğrusu, MHP seçmeninin gönlünde bir kırıklık olduğunu biliyorum. Yolumu kesiyor. MHP seçmenleri, çarşıda, pazarda, alışverişte, yolda giderken... Ve aslında Türkiye'deki Kürt meselesinin çözümünde MHP ile HDP'nin bir partner olarak, çözüm partneri olarak hareket etmesinin gerekli olduğuna dair inançlarını belirtiyorlar. MHP'ye oy verenler, bizimle dertleşecek kadar, izlenen siyasetten mustarip...

■ İzmir'in de çok duyarlı bir seçmen kitlesine sahip olduğunu vurguluyorsunuz. Ertuğrul Kürkçü olarak farkınız nedir, İzmir niçin size oy versin?

Bu seçimde halk, adayların bulundukları şehre dair spesifik politikalarına bakarak oy kullanmayacak. Partilere oy verilecek. Kent politikası, bu seçimde birincil mesele değil. Partiler, bu kentlerde kendilerine iyi sözcüler seçmişler mi, halk ona bacakacaktır. Bizim AKP seçmeni karşısında en önemli avantajımız, demokrasi ve Kürt sorununun çözümü konusunda bu tabanın AKP'den beklentilerinin son bulmuş olmasıdır. O nedenle İzmir'de AKP'ye oyveregen Kürtlerin bu seçimde de, geçtiğimiz seçimde olduğu gibi tercihlerini bizden yana değiştireceklerini ben öngörüyorum. İzmir'de yaşayan ve HDP'ye oy vermesi mümkün seçmenlerin hepsi oylarını HDP'ye henüz vermediler.

■ HDP'ye gelebilecek bir potansiyel var diyorsunuz...

Bu potansiyel, AKP'nin Kürt sorununun başıbaşaşlığı ve Kürt halkına yönelik dışlayıcı tutumuna karşı, HDP'ye yüzünü dönmesiyle ilgili olacaktır.

■ Tahmininiz kaç milletvekili?

2 vekili muhafaza edeceğiz. 1. Bölge'de ikinci vekili çıkaracağız. 2. Bölge'de de 2. vekile yakınız ama 1. Bölge'deki kadar değiliz. 1. Bölge'de aslında geçen seçimde bizim 2. sıra sorunumuz vardı. Bu sorunun seçimde ve teşkilatta yaratıldığı eylemsizlik dolayısıyla yeterli çalışmaya enerji hem de halkın yönelişi sayesinde Mülkiye Hanım'ın ben çıkacağımı düşünüyorum. Gülistan arkadaşımız 2. Bölge'de, İzmir'de doğup büyümüş, burada hayatını sağlık emekçisi olarak kazanan bir arkadaşımız. Belki yeterince tanınmıyor. Ben bu 4 vekilin gerçekçi olacağını düşünüyorum. Daha çoğunu isteriz.

■ "400 bin oy alırsak 4 vekile çıkarız" diyorsunuz...

Evet.

FOTOĞRAF: ENDER ALDANMAZ

PORTRE
ONURSAL BAŞKAN
1948 Bursa doğumlu olan, HDP Onursal Başkanı Ertuğrul Kürkçü, İzmir Lisesi'ni bitirdi. 1970'te Türkiye Devrimci Gençlik Dernekleri Federasyonu (DEV-GENÇ) Genel Başkanı seçildi. Mahir Çayan ve arkadaşlarının öldürüldüğü Kızıldere olayından sağ kurtulan tek kişi oldu. Ölüm cezasına mahkûm edildi, 1974'teki Genel Af Yasası'yla cezası 30 yıla çevrildi; 14 yılını cezaevinde geçirdi. 1986'da serbest bırakıldı. Cezaevinde iken Karl Marx'ın biyografisini Türkçeye çevirdi. Serbest bırakıldıktan sonra, İletişim Yayınları için tasarladığı 'Sosyalizm ve Toplumsal Mücadeleler Ansiklopedisi'nin yayın yönetmenliğini yaptı.

'Dünya değil Ege kenti olalım'

■ İzmir'de bir altyapısal problem var mı?

Olmaz olur mu... En önemli gündelik yaşam meselesi, ulaşım... İzmir'in toplu ulaşım sistemleriyle birbirine bağlanması gerekiyor. İzmir, denizi de yeterince kullanmıyor.

■ İşsizliğin çözümü yolunda ne gibi önlemler alınabilir?

İşsizlik ile özellikle tarımın çökmesi arasında çok yakın bir ilişki var. İzmir'de 4,5 milyon yurttaşın geçinebileceği kaynakların olması gerekirdi, bu kaynaklar yok. Soma'da hayatlarını kaybeden madencilerin arkasında tarım işletmelerini iflas etmiş bir küçük köylü görürsünüz.

■ Gençler için neler yapılabilir bu kent?

Bu kent kendi başına bir şey yapamaz.

■ Neden?

Bu çok büyük ölçekli bir mesele. Hükümet, İzmir'i bir cazibe merkezi haline getirmediği, kamusal araçlarla ya da özel şirketlerle sermaye yatırımı gerekiyor. Ya da yurttaşlar, küçük ölçekli sermayeleriyle kooperatifler kuracaklar. Bunlar dışında bir toplu istihdam imkânı yok.

Şimdi kamu siyaseti, İzmir'e kaynak aktarmıyor. Kaynak aktarılmayınca İzmir bir sefer bir cazibe merkezi de olmuştur. Mesela, İzmir Limanı'nın niçin en önemli liman olmadığını

ben sormak isterim...

Çünkü, İzmir'in bu niteliği kazanması için merkezi planlamaya ve merkezi yatırıma ihtiyaç var. Hükümet bundan kaçınıyor.

İzmir'de istihdam için yerel yönetime düşen görevler de var. Özellikle elverişli tarım toprakları üzerinde belediye öncülüğünde, emek-yoğun istihdam alanları yaratabilir.

'Herkes 1 Kasım'a...'

■ İzmir'in çağdaş bir kent olabilmesi yani anlamıyla kültür, sanat, turizm hamelelerini yapabilmesi, kentin tarihi dokusuyla öne çıkabilmesi, ekonomide hareketlenebilmesi için temel eksiği nedir?

İzmir'in kendi gücüyle kendi işlerini çözebilmesi için bir siyasi imkân var. Çoktandır dillendirdiğimiz, yerel yönetimlerin özerkliği, İzmir'in kendi kendini yöneten bir kent olabilmesinin önünü açabilirsek eğer... Bu bir Türkiye'de idari rejim değişikliği demektir. O zaman İzmir, yarattığı maddi zenginliğin aslan payını kendine ayırabilir.

İzmir, tarımıyla, sanayisiyle, sahip olduğu tarihsel, doğal ve kültürel çevre mirasıyla pekâlâ bir anda dizginlerinden kurtulmuş bir yarış atı gibi koşmaya başlayabilir. Bunun önünde en önemli engel, merkezi idarenin

'Hükümetin sultası İzmir'de önemli sorun'

■ Kent odaklı en önemli sorun nedir?

Merkezi hükümetin yerel yönetimler üzerindeki sultasıdır. Ve İzmir'e kaynak tahsis bakımından İzmir'in siyasi tercihlerini cezalandırmayı seçmiş olmasıdır. Türkiye'yi yöneten hükümet, İzmir'i yöneten yerel yönetimle mücadele halindedir. İzmir'in, kendisine yüzünü dönmemesini de cezalandırma gayretindedir. Ekolojik mesele de, en önemli meselelerden bir tanesidir.

■ Biraz açabilir miyiz?

Örneğin, Körfez'in taranması projesi, hâlâ merkezi hükümetten ÇED raporu bekliyor. İzmir geçici önlemlerle bir nebze ferahladı. Fakat körfezin taranması ve kirliliğin giderilmesi konusundaki asıl kalıcı proje, hükümetin önünde duraklatılmış durumdadır. Sonra, bu altın arama ruhsatları... Özellikle arsenikle altın arama ruhsatının Efem Çukuru'ndaki su kaynaklarına yönelik muazzam yıkıcı etkisi. Çevredeki bağıklık ve diğer tarımsal faaliyetler üzerindeki yıkıcı etkisi karşısında hükümet dur durak tanımıyor. Aliğa'daki düzensiz sanayi yatırımları, çevre ve ekoloji üzerindeki tahribat, insan sağlığı üzerindeki tahribata dönmüş durumda.

■ Aliğa'dan yoğun şikâyetler geliyor...

Tabii, bunu yaşıyor insanlar. Buna paralel olarak, enerji ihtiyacını temin bakımından rüzgâr santrallerine yönelişin de gene sermaye ve kâr odaklı olarak gerçekleşmesi dolayısıyla kırsal yaşam üzerindeki yıkıcı etkileri Karaburun'da hissediliyor, başka ilçelerimizde hissediliyor. RES'lerin HES'ler kadar sorun haline geldiğini görüyoruz. Kentsel dönüşüm projeleri de halkta beklenti ve ürküntü yaratıyor...

■ Nedir sorun, halkın temel korkusu?

Daha iyi konutlarda yaşamayı, depremden korunmayı, ulaşım ve altyapı ihtiyaçlarını giderildiği bir konut siyasetini halk talep ediyor. Fakat, kentsel dönüşüm projeleri, halkın bu ihtiyacını istismar ederek esasen rant merkezli projeleri dayatıyor ve halkın kendi bulunduğu çevrede, şimdi yaşadığı yerde hayatını iyileştirmek yerine, o yaşadığı yerden halkı çok uzak bölgelere taşıyarak, hiç önermedikleri yerlerde onlara izole konutlar sunulması, öte yandan onların yaşadıkları yerlerde daha sahibi oldukları toprakların da bu sefer büyük başka inşaat projelerine sunulması. Yani halkı yerinden kov, orayı zenginlere aç yönündeki kentsel dönüşüm siyasetinden çok ürkütüyor. Halkın sırf kendini korumak için kurduğu 3-4 tane dernek var. Limontepe projesi mesela onların gözünde, olmayacak bir şeydir. Limontepe'ye çok daha başka bir bölgeden getirildiler ve şimdi alanlar yeniden bir rant değeri kazanıyor. Limontepe de yaşamak için seçtikleri bir yer değil diyor insanlar. Karabağlar'daki insanlar da, kendi başlarına aynı şeyin gelmesinden korkuyorlar.

bütün kentler üzerinde kurmuş olduğu bukağıdır. Van'ın yarattığı kaynakla kendisine dönen adaletsizlik, İzmir'in yarattığı kaynakla İzmir'e dönen arasındaki adaletsizlikle aşağı yukarı aynı. İzmir'in nüfusunun yüzde 80'i emekçidir. İzmir'in emekçilerinin aylık gelirlerinin yüzde 50'si devlete kaynak olarak yazılır, ama her İzmirli devlet bütçesinden yüzde 50 kaynağı geri almaz. Bu nedenle ben, kentlerin özerkliğinin, yerel yönetim özerkliğinin, yerel yönetimlerin kendi kentlerine özgü kalkınma stratejileri, eğitim ve sağlık stratejileri izlemeleri konusunda tamamen özgür olması gerektiğini düşünüyorum.

■ İzmir, korkarım ki yakın gelecekte bir İstanbul olma tehlikesiyle karşı karşıya...

Şüphesiz ve olmalıdır. İzmir'e yönelik basmakalıp projelerden biri şudur: İzmir'i bir dünya kenti yapalım. Çünkü, İzmir'i dünya kenti yaptığınız zaman, siz şunu demiş olursunuz. İzmir toprağının uluslararası emlak piyasasında alınır satılır olmasına razıyım... Bu, halk için cehennemdir.

İzmir'in bir Ege kenti olması gerekir.

Ege'nin gerçek bir temsilcisidir İzmir.

■ Bir stadi niye yapamıyoruz biz?

Bunun için bence hükümeti değiştirmemiz gerekiyor. 1 Kasım'a, herkes 1 Kasım'a...

CAZ DİNLEYEREK RAHATLIYOR

■ İzmir'i seviyor musunuz? Seçim çalışmaları dışında zaman nasıl geçiyor?

Ben İzmir'in yabancısı değilim aslında. Benim kardeşim, yaklaşık 30 yıldır İzmir'de yaşıyor, Ben hapisten çıktığımdan beri İzmir'e gidip gelirim. İkincisi, İzmir politik olarak önemli bir merkezdir. Politika İzmir'siz olmaz, İzmir sol politikasız olmaz. O yüzden İzmir bizim için yabancı bir yer değil. Fakat şimdilik sadece İzmir'in politik iklimini yaşıyoruz. Toplumsal, kültürel, şahsi bir şey yapabildiğini söyleyemem. Sadece akşamları uyuyorum, başka hiçbir şey yapamıyorum.

Akşamımız da, ertesi gün sabah başlarken geliyor. Yani saat 01.00-02.00'den önce de uyuyamıyorum. Halka yakın yaşamak bizim için çok iyi ve burada çok iyi karşılık görüyorum. İzmirli, bana çok saygı gösteriyorlar. Ayda en az bir hafta İzmir'de olmamız gerekiyor, plana uymazsak il örgütümüz çalışmaz. Seçtiğimden bu yana İzmir'e her hafta geldim.

■ Hangi müzikleri tercih edersiniz?

İyi müziği seviyorum. Daha çok caz ve soul dinliyorum.

■ Favori sanatçılarınız...

Eskiler... Ella Fitzgerald, yenilerden

Jan Garbarek...

■ Ne tür kitaplar okuyorsunuz?

Bir sürü kitabı bir arada okuyorum. En son, Dev-Yol önderlerinin kendi yaşadıklarını anlattıkları bir sözlü tarih çalışması okudum. Çeşitli raporları okuyoruz daha çok.

■ Burcunuz...

Boğa burcu...

■ Renk... (politik olmadan)

Gökkuşağı...

■ Hangi takımı tutuyorsunuz?

Söylesem ayıp olur. (gülüyor) Ben, İzmir'in bütün takımlarını tutuyorum.